

R.P. Richardi Lyncei ... Vniversa Philosophia Scholastica

Complectens Dialecticam, siue Scientiam de Veritate, in decem libros
distributam

Lynch, Richard

Lvgdvni, 1654

VII. Doctrinæ nuper positæ impugnatio: vbi etiam an relatio generis ad
species, & indiuidua sit vna, vel multiplex? Quodnam sit eius primum, &
adæquatum correlatiuum?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95210](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95210)

eis omnibus abstrahi: repugnat autem ea ratio communis subiicibilis à specie, & indiuiduo abstracta; tum, quia esset immediatum, ac primum generis correlatiuum, quia ratione non albedo, aut nigredo, sed color abstractus ab utraque; est primum, & immediatum correlatiuum visuæ facultatis: quid autem hac absurdius sequela? quid magis contrarium Arist. apud quem l. 6. top. c. 2. omne relatiuum debet definiri per proximum & immediatum correlatiuum suum: at genus definitur in ordine ad speciem: ergo hæc sola est eius immediatum, & primum correlatiuum, & non aliquid ab illa, & indiuiduo abstractum ratione nostra: tum, quia si daretur ratio illa communis subiicibilis in quid incompletè, ea haud dubie esset media inter genus etiam infimum ex una parte, & speciem itidem infimum indiuiduumque ex alia, utpote ab his abstracta, & illi subiecta eiusque correlatiua: sequela videtur evidens: consequens euidenter falsum: aut enim ea ratio subiicibilis media est specifica merè, aut generica. Si secundum, ergo genus infimum erit, & non erit tale: erit ut supponitur, non erit, cum alia rationem genericam sibi subiectam, & inferiorem habeat, quo pacto uiuens non est genus infimum, sed supremum, quia genus animalis infra se despiciat: sin autem primum, talis ratio subiicibilis erit, & non erit mera species prædicabilis: erit, ut supponitur, non erit quia cum non solum indiuidua, sed etiam species subiectas habeat & ab utrisque abstrahatur, fieri non potest, ut sit tantum species, ac nullatenus genus: aut certe animal, v. g. neutiquam obstante quantauis specierum comprehensione, non generis, sed speciei rationem obtinebit. Tum etiam, quia si à specie & indiuiduo abstrahi potest aliquid subiicibile generi in quid incompletè, utroque prius & generi immediatius, pari iure poterit etiam abstrahi à genere, & specie aliqua ratio prædicabilis in quid de indiuiduo, ac proinde ex hoc quoque titulo plura erunt vniuersalia quam quinque, videlicet præter ea quæ Porphyrius recensuit, nobisque reliquit: talis ratio prædicabilis in quid abstracta à genere, & specie: necnon insuper alia ratio prædicabilis in quale superior proprio, & accidenti: quidni enim hæc sicuti illa abstrahatur? Hæc ferme sunt quibus probari consuevit, relationem generis prout talis ad species & indiuidua fore, si daretur, eandem, & simul non eandem, sed diuersam, adeoque prorsus impossibilem esse.

CAPVT VII.

Doctrina nuper posita impugnatio: ubi etiam an relatio generis ad species & indiuidua sit una vel multiplex, necnon quodnam sit eius primum & adequatum correlatiuum?

68

Ceterum assero tertio aduersus propositam Loquaniensium doctrinam: animal v. g. prædicatur formaliter, & quidditatiuè de indiuiduis completis, Petro scilicet, Bucephalo & cæteris, sic ut respectu eorum sit genus, & ad nullum vniuersale sextum innominatumque pertineat. Ita non tantum antiquiores omnes, qui eiusmodi vniuersalis neutiquam meminere, sed etiam recentiores plerique, præsertim verò Conimbricenses, Fonseca Hurtadus, Rubius, Tellez, & Arriaga. Suadetur autem hunc in modum. Genus est, quod prædicatur de pluribus differentiis specie in quid; erit ergo genus respectu eorum, quæ differunt specie; atqui indiuidua propriè

loquendo differunt specie, ac sunt ad inuicem diffimilia: ergo respectu illorum animal erit verum genus. Item vitus corporeus v. g. quamuis respiciat actum videndi, & obiectum, hoc mediatè, & illum proximè & immediatè, vnus tamen est, & non multiplex respectu vtriusque quod idem cernere est in quauis potentia comparata cum actu, & obiecto suo: similiter ergo animal genus, vnumque vniuersale erit respectu specierum, & indiuiduorum. Vt hæc mediata, & illas proximè intueatur. Alij idipsum probant, quoniam diuisio vniuersalis, seu prædicabilis in quinque, est adequata, & quæ cuncta complexu suo continet: erit ergo animal respectu indiuiduorum, non vniuersale innominatum, & ordine sextum, quod vtrique nullum est, sed potius verum genus, & ad primam seriem pertinens eorum vniuersalium, quæ Porphyrius digessit. Quo minus tamen hæc ratio mihi placeat, in causa est ens, quod quidem vniuersale est, & tamen nullum fortassis ex quinque, ut multi valde probabiliter existimant: quidni ergo tale sit animal respectu indiuiduorum, si aliunde non obstat? standum ergo est duabus rationibus nostris, & eas propter reiiciendum, si non alibi, at certe hic, eiusmodi innominatum vniuersale velut omnino commentitium, ac nullius rei gratia necessarium, aut utile.

69

Proximum est, ut contrariis respondeamus argumentis. Ad primum dicendum est; genus definiri per speciem, sed ita, ut indiuiduorum fiat mentio, eorumque aliqua ratio habeatur, ut æpe sæpius dictum. Deinde fac ad olam speciem genus vi suæ definitionis referri: quid inde? profectò nil nisi ad summum, quod species sola sit immediatum correlatiuum generis, & indiuiduum, quod in eius definitione prætermittitur, solummodo mediatum; hoc autem quamuis ita sit (nihil enim in præsens decerno, infra quid verius sit disputaturus) haudquaquam tollit, animal esse genus respectu indiuiduorum: quando visus talis quidem est, non tantum respectu actus videndi, quem proximè, sed etiam obiecti, quod remotè quodammodo, & mediatè respicit.

Ad secundum argumentum negandum est, animal comparatum cum indiuiduis incompletis haud esse speciem; quam enim imbecilles sint rationes ad id probandum asseri solita, superius vidimus. Quocirca nec aduersus secundam assertionem nostram sequitur, animal esse sub aliquo respectu sextum quoddam & innominatum vniuersale, nec aduersus primam, quod de indiuiduis incompletis nequeat immediatè prædicari.

70

Ad tertium respondeo, plurimas illud difficultates pati, cum tamen vnâ, eamque satis leuem obiciat. Instatur primò: quoniam actus, & obiectum sunt correlatiua potentia: plura vtrique non vnum, alterumque mediatum, alterum immediatum, quin propterea respectu vtriusque diuersa sit, aut multiplicitatem subeat vllam, ut est paulo superius ostensum: cur ergo animal, v. g. dici debeat prædicabile, multiplex, & diuersum, genus scilicet, & aliud innominatum, comparatione duplicis correlatiui, speciei nimirum, & indiuidui, seu subiicibilis proximi, atque remoti. Rursus pater, & filius sunt correlatiua & tamen multiplicitatis filii, eorum pater nequaquam multiplex euadit. Magister item, & discipulus suam habent correlationem: nihilominus plurium discipulorum vnus est magister, necnon vnus aliquando discipuli plures magistri. Intellectus etiam, & intelligendi actus inuicem sunt correlatiua: at ab vno intellectu plures intelligendi functiones existunt. Denique ne præsentis materiz carceres

egre

egrediar, genus, & species, hæc, & indiuiduum, sunt correlatiua; multarum tamen specierum vnum genus est, & plurium indiuiduorum non multiplex, sed vna species: mille alia, sed his similia.

72

Proinde eis prætermisissimè absolūtè respondeo, quod vnum correlatiuum est multiplex, aliud etiam oportere multiplicari, non in concreto, vt exempla adducta satis manifestè conuincunt, sed in abstracto, & facta appellatione suprâ solam relationem: quasi sensus Aristotelici axiomatis sit, ad multipliciter vnius correlatiui relationem alterius debere esse, saltem ratione multiplicem: quo pacto dixit B. Thom. 3. parte quæst. 35. art. 4. ad 3. filium, cum vnus sit, non vnam tamen ratione nostra, sed multiplicem relationem filiationis habere ad geminum generationis suæ principium, patrem scilicet, & matrem: quamuis, vt ostendam in met. lib. 3. tract. 6. cap. 8. longè probabilius sit, eiusmodi respectum esse etiam re multiplicem, ac numero, & specie diuersum. Quocirca in præsentī, esto animal sit vnum prædicabile respectu speciei, & indiuidui, & non nisi genus, duplicem tamen relationem prædicabilitatis genericæ suo sibi iure vendicabit, duplicem inquam numericè, ac specificè, siue quod iuxta est, reuera distinctam, ac dissimilem: ac eum cuius dissimilitudo cum similitudine quadam, & homogeneitate cohareat, vt paulò inferius exponetur. Non me latet P. Ponsecam lib. 5. metaph. c. 28 quæst. 14. sect. 3. aliter interpretari Aristotelicum illud pronuntiatum nobis obiectum, quasi locum habeat, non in correlatiuis mediatis, ac in proximis, & immediatis: ceterum quod ne in his semper verum sit, exemplo actus intelligendi, & intellectus, vt aliis supersedeam, satis constat: quapropter nihil interest, visum in commune duplicem esse, corporis nimirum, & animi, pro eo, ac videndi actus alius est corporeus, alius mentis solius: hoc enim quod adducitur in contrarium, cum particulare sit, nequit regulam assertiuam generalem firmare.

73

Ad quartum respondeo: relationem generis ad speciem, & indiuiduum esse vnam vnitatem similitudinis, secus vero vnitatem identitatis, & indistinctionis: item esse diuersam, ea diuersitate, quæ excludat vnitatem posteriorem, non vero priorem; aut quod perinde est, esse distinctam, sed non omnino dissimilem, aut diuersam rationis: quo pacto, vt superius dictum est ex B. Thoma, relatio filij ad Patrem, & Matrem est distincta quodammodo, sed tamen similis, & homogenea, & ea, quæ filiatio dicitur: quid ni ergo distincta illa relatio animalis ad speciem, & indiuidua, similis tamen, & eiusdem rationis, adeoque generica esse possit? Porro quæ primæ probationes argumenti, quatenus aduersus priorem huius decisionis partem, earumque relationum similitudinem, & homogeneitatem procedunt, haud sunt ponderis alicuius: non prima, quia species, & indiuidua referuntur ad genus relatione quadam simili, & eiusdem rationis, nimirum prout ei subiicibilia in quid incomplete: igitur si è contrario arguendum est, genus non, nisi relatione homogenea ad speciem, & indiuidua referetur: quid quod B. Thomas loco iterum, iterumque memorato docet, filium vno re ipsa, & eiusdem nominis, ac naturæ respectu excipere relationes ad se patris, & matris inuicem specie differentes: hoc autem si verum est, non video, cur genus vnica tantum relatione suppeditare non possit duabus illis specie diuersis, quas aliqui in specie, & indi-

uiduis eius ergo admittunt: non secunda, quoniam indiuiduum subiicitur speciei in quid complete, & generi in quid incomplete, cum tamen species, & indiuidua generi in quid incomplete ex æquo subiiciantur: quamuis ergo indiuidui, contemplatione generis, & speciei, sit diuersa subiicibilitas, sicut & illorum, comparatione indiuidui, prædicabilitas est specie diuersa, eandem scilicet ob causam, haud propterea erit indiuidui, & speciei subiicibilitas omnino diuersa, & heterogenea. Atque ita censent Conimbricenses, Tellez, Hurtadus, Auerfa, & cæteri communiter, si paucos quosdam cum P. Ponseca excipias.

74

Qui supra citato cap. 28. quæst. 14. sect. 4. in ea sententia est, vt existimet, indiuiduum vna eademque prorsus relatione genus, & speciem intueri, & vtrique subiici, cuius singularis opinionis triplex circumfertur ratio: prima est: indiuiduo per se, & necessario conuenit subiici incomplete suæ speciei, & contingenter, atque ex accidenti subdi incomplete generi, cum fieri iuxta aliquos possit, vt indiuiduum subiiciatur aliquando priori modo, & non posteriori, speciemque, & non genus respiciat, & eiusmodi fortassis sit hoc punctum, aut hæc materia, contra vero nunquam vsuueniat, vt indiuiduum ad genus prætermisissimè specie respectum habeat: ceterum ex æquo conuenit per se, & necessario, generi quidem incomplete prædicari, & speciei complete: quamuis ergo diuersus hic modus prædicandi diuersum prædicabile constituat, pro eo, ac censuit Porphyrius, at diuersus ille subiiciendi modus subiicibilia specie diuersa neutriquam arguet: quia nimirum alter est indiuiduo per accidens, vt dictum est, ac proinde in numero subiicibilibus nulla illius est habenda ratio. Secunda eiusdem opinionis probatio est talis: indiuiduum subiicitur generi mediatè, & interuentu speciei: eadem ergo relatione, quæ speciem tangit, ad genus se extendit, quo pacto idem est respectus obiecti ad actum, & potentiam, quia huic medio illo obicitur. Tertia denique eius placiti probatio sic habet: si indiuiduum esset aliud subiicibile contemplatione generis, & aliud intuitu speciei, similiter aliud, aliudque esset comparatione differentie specificæ, & genericæ: neque non species aliud subiicibile foret respectu generis proximi, & aliud respectu remoti, nequaquam vero idem: quæ tamen absurda sunt, & à nemine admissa.

75

Enimvero standum est communi opinioni, tum propter rationem traditam, diuersumque illum subiiciendi modum in quid complete, & in quid incomplete: tum etiam, quia vti indiuiduum median- te quodammodo specie participat genus, ita etiam differentiam genericam: sed hæc secunda participatio mediata non obstat, quo minus indiuiduum sit aliud subiicibile respectu speciei, & aliud respectu genericæ differentie, cum huic in quale, & illi in quid subiiciatur: ergo etiam diuersum subiicibile comparatione generis, & speciei, quantumuis alterum mediatè, alterum vero immediatè participet. Ad primam probationem contrariam earum, quæ sunt posite numero superiori dicendū, in primis non esse necessarium absolute, vt indiuiduum subiiciatur, vel generi, vel speciei, & repetiri aliquod neutri subditum, videlicet Deum optimum maximum: hinc tamen haud inferri posse, quod indiuiduum ad nullum subiicibile attineat, seu generis respectu, seu speciei: quamuis ergo possit subiici speciei, & non generi, neutiquam vero è conuerso, haud sequetur inde, nequaquam illud esse subiicibile peculiare respectu

respectu generis : aut si illud aliquando auelli à genere propriam huius intuitu subiicibilitatem ei semper adimit, quidam etiam interdum auelli, tam à genere, quam à specie efficiat, ut nunquam sit subiicibile proprium, ac dialecticum, comparatione alterutris.

76

Deinde falsum arbitror, quod assumit eiusmodi probatio : hoc enim punctum, ut subiicitur speciei puncti, sic generi rei materialis, & hæc materia, ut speciei materia, sic etiam generi substantiæ in communi, aut certe rei materialis, pro ut ab ea, & formis ab illa pendulis abstrahit : quod si, ut probabilius est, nec punctum ut sic est species infima, nec materia prima, ita quidem hoc punctum subiicitur puncto huius speciei, & exinde puncto, pro ut est generalis ratio ad punctum huius, & illius speciei, parique modo hæc numero materia huius destinata speciei materia & hac mediante materia, generica, quæ plures specie diuersas, cuiusmodi censent aliqui esse materiam cælestem sublunarem, ambitione sua complectitur : quorsum ergo adstruitur in indiuiduo aliquo, respectus ad speciem prædicabilem sine vlla ad genus ? Parum autem interest, quod quidam ita existiment : nam aliis etiam placet, & satis probabiliter, indiuiduum subiici aliquando generi, & non speciei prædicabili, v. g. primam sanctissimæ triados personam communi rationi diuinæ personæ ; quæ scilicet, cum dissimiles personas contineat, earum respectu non est species infima, adeoque genus : at eis est immediatum, nulliusque interiectione speciei de illis enunciat, ut intuitu constabit. Adice, ubi semel verum sit, quod aiunt plures Thomistæ, angelos esse immultiplicabiles in fra eandem speciem, hoc ipso Gabrielem v. g. debere subiici generi cuiusdam Angeli, & nulli speciei : iam ergo, si, quia indiuiduum iuxta quosdam subditur speciei sine genere, peculiare respectu huius subiicibile non constituit, pari iure haud etiam erit respectu illius peculiare subiicibile, cum sine illa iuxta non paucos generi possit aliquando subiici. Denique permisso gratis eo toto, quod assumitur, quid tum ? homini etiam est accidentarium esse album : quoties tamen est eiusmodi, haud ei accidit, sed necessario conuenit, subiici albo ut sic in quale, & longe aliter, quam generi aut speciei homini, scilicet, aut animali : quamuis ergo indiuiduo necessaria ratione, & per se non conueniat subiici generi, vti volunt aduersarij, at si quando ei subiicitur, non quidem nisi aliter, quam speciei, & longe diuersa relatione.

77

Ad secundam probationem, nec non actus, & potentia exemplum paulo inferius constabit, quando sermo erit de diuersitate earum relationum, quibus genus ad speciem, & per hanc gradu facto ad indiuiduum descendit. Tertia probatio in eo peccat, quod ad eius instar argui posset, atque inferri, differentiam proximam, & remotam esse, non idem, sed diuersum prædicabile, ritu scilicet generis, & speciei, & similiter genus proximum, & remotum ad vnum quoddam prædicabile non posse reduci. Quocirca absolute dicendum est, indiuiduum subiici vni & alteri differentia in quale incomplete, at generi in communi ex vna parte in quid incomplete, & ex alia speciei in quid complete : quanquam ergo respectu horum sit subiicibile diuersum iuxta ordinem, & methodum Porphyrij ; secus vero respectu, aut duplicis differentia, aut duplicis generis : est quidem respectu alterutrius horum aliud, aliudque subiicibile, si magis in particulari, & velut in spe-

P. Lyncei Philosophia Tom. I.

cie loquamur, non vero, si in genere, eoque supremo, iuxta quod authores prædicabilia quintupliciter dissecant.

78

Vt autem eo, vnde digressi sumus, reuertamur, cæteræ rationes illius argumenti quarti pro Louanienſium sententia, contra posteriorem nostræ solutionis partem, ac relationum animalis ad speciem, & indiuidua distinctionem quandam procedunt, haud ægrè possunt dissolui. Prima earum ita est diluenda : genus : vel supponit pro obiecto cognito in recto, & in obliquo pro genereitate, siue actu cognoscente, aut contrario : vtrumque enim potest, & solet contingere : qua ratione album modo accipitur pro subiecto in recto, & albedine in obliquo, veluti cum dicimus album est dulce, modo vero pro albedine in recto, & subiecto in obliquo, veluti cum dicimus album immediate dissipat visum : si primum, haud sequitur animal v. g. esse duplex genus ob duplicem eius respectum ad species, & indiuidua, ut liquet exemplo Patris, qui vnus est, non obnitente pluralitate relationum ad diuersos filios, nec non similibus concretorum, de quibus fuit mentio supra in solutione tertij argumenti : sin autem secundum ; transeat eo modo dari duplex genus, alterum videlicet respectu specierum, alterum intuitu indiuiduorum, alterum mediate tendens, alterum immediate : cæterum quid inde ? nam genus non posse esse speciem infimam, tantum abest, ut sit absurdum, ut potius, ab omnibus etiam independentibus ab hac quaestione necessario sit admittendum : genus siquidem, aliud est supremum, aliud infimum : rursus infimum, aliud animalis, si modo animal genus infimum est, & non supremum, aliud maximum quoddam : fieri ergo non potest, ut genus sit species infima vniuersalis, & non magis subalterna, ac superior in plures valde diuersas sectilis, ut præter alios monet Auerſa supra quaest. i. de genere sect. 5. in eius fine. Nec propterea metus est, ne prædicabilia sint numero sex, contra quam communiter credi assolet : sunt enim, non sex modo, sed longe plura, si de iis in specie loquamur, quando, & genus, & insuper quoduis aliud prædicabile in species inferiores sit vterius porro diuiduum ; cæterum non nisi quinque, si de iis valde generatim loqui velimus, cum ad suprema illa capita à Porphyrio recensita optime possint omnia reuocari.

79

Secunda ratio, earum, quibus quartum illud argumentum nititur ad tollendam de medio distinctionem relationum generis ad speciem, & indiuiduum, animalis v. g. ad hominem, & Petrum, haud est magis momentosa : siquidem ut ipsa supponit velut exploratum, separari nequit vlla vi relatio potentia ad actum suum ab eius ad obiectum respectu, nec diuinitus etiam fieri potest, ut visus, ex. g. referatur ad actum vitalem eum immanenter efficiendo, & non ad obiectum illud transeunter representando, aut è contrario : cæterum relationes generis ad speciem, & indiuiduum possunt, & solent mutuo separari : genus enim prædicatur non raro de specie sine indiuiduo, & de hoc, quin de illa, veluti cum dicitur, *homo est animal*, aut aliàs, *Petrus est animal*. Quocirca quod superius multoties à nobis dictum est, genus mediante specie ad indiuiduum referri, ac de eo enunciari, non est ita accipiendum, quasi non possit genus prædicari de indiuiduo, quin de specie vna, eademque opera, aut è contrario, vti in respectu potentia immediato ad actum, & mediato ad obiectum visitur : secus enim se rem habere, iam iam est ostensum : sed sensus eius axiomatis est, speciem esse mediam re ipsa inter genus, & indiuiduum, & hoc

Da

priori

priorem logicè, & in subsistendi consequentia, illo vero posteriorè, tametsi in terminando, aut referendo nõ seruet hunc ordinẽ, nec vnus relationem ad aliud necessario transmittat, ad modum, quo per actum relatio potentia ad obiectum, itque, reditque: cum ergo separabilitas realis nunquam, & nusquam non arguat distinctionem, multiplex sit necesse est respectus generis ad speciem, & indiuiduum, eiusque de vtroque prædicabilitas, vt relatio potentia ad actum, & eiusdem relatio ad obiectum, quæ est eorum inseparabilitas esse possit eadem. Hinc constat eos etiam falli, qui paulo supra cum Fonseca agebant, eodem omnino respectu subiicibilitatis indiuiduum ad speciem, & genus referri, instar obiecti, cuius relatio ad actum, & potentiam est prorsus eadem: nam hic inseparabilitas multiplicem relationem prohibet, secus vero illic; adeoque exemplum ad veritatem, sed non ad rem, qua de agimus, accedit.

80 Tertia, & vltima probatio adducta aduersus distinctionem earum relationum, de quibus est questio, dilui debet, concessa ratione illa communi subiicibilis in quid incomplete, abstracta à specie, & indiuiduo. Quod autem hinc infertur, speciem vtrique prædicabilem non esse immediatum, & primum correlatiuum generis, nihil habet absurdi, nihil, quod Aristoteli, aut rationi aduersetur: etenim genus definitur in ordine ad plura specie differentia: ita verò differre vnum quoddam ab alio, non tantum est speciei, sed etiam indiuiduo comune, & vniuersum cuius conceptui, qui subiicitur generi: igitur definitio generis respectum habet primò, & per se ad rationem superiorem; & vniuersalem subiicibilis in quid incomplete, quemadmodum, vt hæc sit immediatum correlatiuum generis oportet. Quod autem etiam in ordine ad speciem secundario, & remote definiatur genus, parum interest: exinde siquidem hoc tantum fiet, speciem esse correlatiuum saltem mediatum, ac remotum generis, quod, & omnibus est in confesso, & à nobis supra cap. 4. assertionem 2. & 3. satis explicatum.

81 Rursus quod infertur, eam rationem subiicibilis in quid incomplete mediam inter genus etiam infimum, & speciem, indiuiduumque, aut genericam, aut specificam esse debere, & neutram esse posse, leuiculus est, atque inane. Aut enim est sermo de specie, & indiuiduo primo intentionaliter sumptis, homine v.g. & Petro, quatenus sunt præcise tales; & ita subiicibile in quid incomplete ab vtroque abstractum, nec est genus, nec species, sed accidens logicum, quando sic subiici perinde vtrique accidit atque esse album, aut musicum: quemadmodum ergo quod esse musicum sit medium inter animal, & hominem, Petrumque, & his quodammodo prius, deque vtroque prædicabile, illo vero posterius, quin propterea, vel animal debeat esse simul genus infimum, & non tale, vel homo species, & non species, ita similiter in præsentia nihil horum sequitur. Aut sermo est de specie, & indiuiduo secundo intentionaliter sumptis, & quatenus relatis, seu referibilibus ad genus: & ita eis non accidit, sed essentialiter conuenit, subiici in quid incomplete generi non aliter, atque huic essentialiter est de illis in quid incomplete prædicari, quocirca subiicibile in quid incomplete respectu eorum illo sensu, & prout denominantur extrinsecus, reuera est genus: tum, quia intuitu huius, & illius prædicabilis in quid incomplete animalis v.g. & plantæ ratio communis prædicabilis in quid incomplete genus est, cum ritu substantia, aut corporis plura genera diuersa compre-

hendat, ergo similiter &c. tum etiam, quia indiuiduum est subiicibile in quid incomplete vi propositionis singularis, & species vi vniuersalis, adeoque à priori longe diuerse: vtrumque ergo subiicibile prout tale, ac formaliter sumptum est diuersum alteriusque rationis ab alio, vt vt hæc diuersitas, ac dissimilitudo sit coniuncta cum aliqua similitudine, & homogeneitate vera, vt supra statuiamus: at quod continet inferiora diuersa, ac dissimilia in generibus est numerandum: ergo, & subiicibile in quid incomplete, quatenus latissime funditur.

82 Porro autem ex hoc neutiquam sequitur, genus infimum esse, & non esse tale, si sumatur primo intentionaliter, & pro animali, v. g. etenim ea ratio communis subiicibilis in quid incomplete non est genus quoddam inferius respectu animalis, sed potius accidens, haud aliter, ac contemplatione hominis, & Petri tale est, vt proximè vltum: quidquid namque accidit inferioribus rationi superiori, id ipsum necesse est accidat, esto non è contrario. Præterquam quod, ne instar accidentis cuiusdam, vltimè modo subiicibile in quid incomplete est animali inferius, sed potius eo superius; quippe quod illud, & quæcunque alia ita possunt subiici, comprehendit. Quærum si genus infimum sumatur prout est concretum secundo intentionale, ita quidem, etsi sit genus infimum in actu signato, est tamen genus supremum in actu exercito, cum sit commune multis generibus infimis, v. g. animal, planta, & cæteris (his exemplis vtor, non, quod vera sunt, sed, quod communia, nec non, quia defuncta alia nobis nota) Ex eo ergo, quod genus illud subiicibilis sit inferius genere infimo posteriori sensu usurpato, nihil sequitur, nisi, quod hoc sit, & non sit genus infimum, longe tamen aliter, aliterque: sicut signum naturale est, & non est eiusmodi; est quidem in actu signato, non est in actu exercito. Addiderim, subiicibile in quid incomplete, & infimè, prout tale, ita esse inferius genere infimo, cuius est correlatiuum, vt sit etiam eo superius, illudque ipsum comprehendat, propterea, quod more aliorum subiiciatur in quid incomplete alicui, scilicet generi, prout abstrahit à supremo, & infimo: quo ex titulo contenderet aliquis, genus infimum tale prorsus esse etiam in actu exercito, non vero supremum respectu subiicibilis in quid incomplete, quia nimirum hoc non est contemplatione illius mere inferius. Quod vltimo loco infertur, admissa illa ratione subiicibilis indiuiduo, & speciei communi, similiter abstrahi posse, & debere rationem prædicabilis in quid generi, & speciei, nec non prædicabilis in quale proprio, & accidenti communem, ac proinde ac prædicabilia inuicem diuersa non tantum quinque numero esse, sed plura; hoc inquam, quo sensu sequatur, & verissimum sit, & quo falsum, seu non sequatur, supra iterum, iterumque exposuimus.

83 Hactenus solutio illius vltimæ difficultatis argumenti quarti, cui aliter comperio occurrere quoddam cum Fonseca, & coll. Conimbricensi, dicentes idcirco à specie, & indiuiduo, tametsi vtrumque subiiciatur generi in quid incomplete, & distincta quidem relatione, neutiquam tamen abstrahi rationem communem subiicibilis in quid incomplete: quoniam in ea conueniunt non vniuoce, sed analogicè; cuius analogiæ signum est, quod prius competit speciei, quam indiuiduo, & ab hoc independentem ita subiicit, indiuiduo autem posterius, ac dependentem à specie.

84 Contra tamen primò: quia in Met. lib. 5. tract. 2. ostendat,

ostendam, analogiam non ob stare abstractioni, & rationem entis analogam à reali, & solius rationis posse præcindi; item à fortiori rationem entis realis à substantia, & accidenti, creatore, & creaturis, respectu quorum tamen ens reale analogum est, iuxta non paucos aduersarios. Contra secundo: quoniam qualitas incommuni est prædicamentum, supereminetque genus, ac proinde ratio vniuersalis contemplatione caloris, v. g. & lucis, actus, & potentia, cæterarumque qualitatum inferiorum, quin obstat ab eis per prius, & posterius illam participari: rursum probabilius etiam est ens reale non obstante simili participio, esse vniuersum: quidni ergo sit vniuersum subiectibile in quid incomplete, vtut species, & indiuiduum ea cum inæqualitate conueniat. Contra tertio: quia falsum est, speciem prius naturæ subiecti oportere generi, quam indiuiduum, & hoc posterius, quam illam: aliud enim est, quod species logicè, & in subsistendi consequentia sit in se prior indiuiduo, & hoc illa posterius: aliud, quod prius logicè referatur species, quam indiuiduum ad genus, eive subiectiatur, & hoc posterius, & cum dependentia à ratione specifica. Primum namque verum esse, secus vero secundum supra satis est demonstratum: quorsum ergo subiectibile in quid incomplete analogum adstruitur?

85 Ex dictis, tum hoc capite septimo, tum etiam sexto, & quinto constat solutio eius quæstionis, an scilicet relatio generis ad species, & indiuidua sit eadem, vel diuersa: quod enim sit omnino diuersa putant Louanienses, & quidam alij. nimirum generica respectu specierum, & alia innominata contemplatione indiuiduorum: quod vero sit eadem omnino, & nullatenus distincta, putant alij: Denique, quod sit eadem, id est similis, & homogenea, ac prorsus generica, cæterum distincta, & alia, aliaque, aut specie, aut certe numero, censent Rub. in log. cap. 3. de specie quæst. 5. metaph. cap. 28. quæst. 14. sect. 3. Conimbric. in log. cap. de specie quæst. 2. art. 1. Hurtad disp. 4. de genere sect. 5. §. 33. Tellez 1. part. summæ disp. 6. sect. 4. Arriaga sect. & subsect. supra citatis: Item Masius quæst. 3. & 4. de genere sect. 5. Scotus quæst. 17. de vniuersalibus, & communiter eius affectæ. Quorum authorum sententia, vt communior, sic etiam verior nobis videtur: ea autem superius satis est probata, sicut & diuersa sufficenter improbatæ.

86 Constat etiam ex hæcenus disputatis solutio alterius quæstionis, an scilicet species sit adequatum correlatiuum generis affirmatiuè respondent Louanienses, negatiue cæteri authores supra laudati: hi, quia genus etiam prout tale referri ad indiuiduum, necnon huius relationem terminare censent; illi, quia ad solam speciem referri genus, & huic quatenus tali solam eam subiecti existimant. Quod tamen Louanensium opinio hac in re falsa sit, & communis sententia longè probabilior, superius est ostensum.

Deinde ex dictis perspicua est decisio alterius controuersia prioris affinis, an scilicet species sit primum, & immediatum generis correlatiuum: negant Conimbric. Fons. Tellez: affirmant vero quidam apud Louanienses, & post eos Hurt. disp. 5. log. sect. 1. §. 5. & re ipsa Auerſa citata illa sectione §. 5. ex hac conclusione inferendum est, esto verbis non nihil dissentiat: horum fundamentum est, quia potest abstrahi ab indiuiduo, & specie vna ratio communis subiectibilis in quid incomplete, utroque prior, adeoque generi immediatior: illorum vero, quia repugnat talis abstractio. Cæterum repu-

P. Lyncei Philosophia Tom. I.

gnantiam illius nullam esse, supra late ostendimus, ac proinde quid in hac quæstione tenendum sit, iam tum præiudicauimus.

87 Porro autem, quæ disputata sunt de specie, & eius correlatione respectu generis, ea oportet intelligi de specie vniuersali, ac de multis prædicabili, qualem reuera esse debere speciem subiectibilem, & generis correlatiuum, adeo ceterum putant nostri Conimbricenses, citata quæst. 2. de spec. art. 1. in fine secundæ conclusionis, vt contrarium alienum esse à communi philosophorum sensu pronuncient. Aliqui tamen aliter sentiunt, & speciem subiectibilem non dubitant omne id appellare, quod subiectitur generi, vel in quid incomplete, siue sit vniuersale, siue singulare, & indiuiduum: atque hic loquendi modus supra cap. 5. ad eius finem nobis omnino non displicuit, nec modo etiam displicet, aut videtur improbabilis. Quem iuxta species subiectibilis est adequatum correlatiuum generis: tale siquidem est quicquid ei subiectitur: nec non etiam eius primum, & immediatum correlatiuum: huiusmodi namque est subiectibile in quid incomplete: verum enim species subiectibilis, tam in communi, quam in particulari sumpta debet esse adequatum correlatiuum generis, proximum verò, & immediatum, non nisi in communi usurpata, & prout à specie prædicabili, & indiuiduo abstrahitur.

TRACTATUS III.

De specie.

CAPVT I.

Quid sit species.

PECIES interdum significat prætextum, & simulationem, quo pacto dicuntur simulata in speciem fieri: interdum rem visam, qua ratione ait Maro lib. 2. Æneidos;

Non tulit hanc speciem furia mente Chorea.

Aliquando etiam formam, ac pulchritudinem; quo sensu Christus Psal. 44. dicitur speciosus forma præ filiis hominum. Has ergo speciei acceptiones & alias non paucas, tum in sacris, tum in profanis, litteris valde familiares, velut à nostro alienas instituto missas facio; ac speciem cum Porphyrio ita definio: *Species est id, quod predicatur de pluribus differentibus solo numero in quid*; vt homo v. g. de Petro, & Paulo, & cæteris. Per id, quod predicatur conuenit species cum cæteris prædicabilibus: per prædicari de pluribus differentibus solo numero diffidet à genere, quod potius complectitur inferiora specie diuersa: per particulam in quid, à differentia, quæ in quale quid, & à proprio, & accidenti, quæ tantum in quale enunciantur. Rursum secundo, speciem cum eodem Porphyrio sic definio: *Species est id, quod subiectitur generi, veluti homo. v. g. animali, aut si mauis animal viuenti.* En duplicem speciei acceptionem logicis familiarem, quarum alteram iuxta vocatur species prædicabilis, iuxta alteram vero species subiectibilis. Porro autem utrâque speciei nomenclaturam irident grammaticæ

D d 2

quidam;